

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Zavoda za obrazovanje odraslih
Republike Srpske
za period 01.01-31.12.2017. godine**

Broj: RV024-18

Banja Luka, 31.05.2018. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	4
	Izveštaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	7
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	8
	1. Uvod	8
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	8
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	8
	4. Nabavke	10
	5. Priprema i donošenje budžeta	11
	6. Finansijski izvještaji.....	11
	6.1. Izveštaj o izvršenju budžeta.....	11
	6.1.1. Prihodi i primici	12
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	12
	6.1.2.1. Tekući rashodi.....	13
	6.1.2.2. Rashodi obračunskog karaktera.....	14
	6.1.2.3. Izdaci.....	15
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	15
	6.2.1. Imovina	15
	6.2.2. Obaveze i razgraničenja.....	16
	6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini	17
	6.3. Vanbilansna evidencija	18
	6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	18
	6.5. Napomene/obrazloženja uz finansijske izvještaje	18

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Zavoda za obrazovanje odraslih Republike Srpske koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05; Pregled imovine, obaveza i izvora i sa stanjem na dan 31.12.2017. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji Zavoda za obrazovanje odraslih Republike Srpske, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2017. godine; prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 1200 – 1810. Naša odgovornost za provođenje revizije je dalje opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 30 – Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Zavoda za obrazovanje odraslih Republike Srpske čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Zavoda za obrazovanje odraslih Republike Srpske se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2017. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Kao što smo naveli pod tačkama 6.1.2.1. i 6.2.2. izvještaja:

Zavod za obrazovanje odraslih Republike Srpske nije obračunavao poreze i doprinose na naknade po osnovu troškova dnevnica i korištenja vlastitog automobila u službene svrhe članovima komisija za polaganje vozačkih ispita koji su imenovana lica a ne zaposleni u Zavodu. Takav poreski tretman prihoda imenovanih lica nije u skladu članom 3. stav (1) pod 7), članovima 4. i 6, članom 52. tačka 2), članovima 53. i 59. stav (2) Zakona o porezu na dohodak, odnosno članom 4. stav (1) tačka b), članom 6. stav (1) pod a), članom 8. i članom 10. pod a) Zakona o doprinosima. Kao posljedica toga potcijenjeni su ostali neklasifikovani rashodi i obaveze iz poslovanja u zemlji za iznos ne manji od 124.252 KM.

Kao što smo naveli pod tačkom 6.2.1. izvještaja:

U toku 2012. godine donacijom je dobijeno putničko vozilo Passat Variant. Obračun amortizacije na navedeno vozilo vršen je na vrijednost vozila koja nije uključivala i zavisne troškove nabavke što nije u skladu sa paragrafima 26. i 30. MRS JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Kao posljedica toga potcijenjeni su korekcija vrijednosti prevoznih sredstava minimalno za iznos od 5.944 KM, kao i rashodi amortizacije prevoznih sredstava za 2017. godinu za iznos od 1.096 KM. Istovremeno je precijenjen finansijski rezultat ranijih godina za iznos od 4.848 KM.

Kao što smo naveli pod tačkom 6.2.2. izvještaja:

Dugoročno razgraničeni prihodi u iznosu od 22.191 KM se odnose na donirani službeni automobila Passat Variant u toku 2012. godine. Prema Instrukciji Ministarstva finansija Republike Srpske od 22.01.2018. godine o knjigovodstvenom evidentiranju korekcija po početnom stanju na dan 01.01.2017. godine vrijednost primljene neuslovljene donacije (nefinansijska imovina stečena bez naknade i bez uslova povezanih s njom) je trebalo da se prenese na finansijski rezultat ranijih godina. S obzirom da korekcija po početnom stanju nije provedena, precijenjeni su dugoročno razgraničeni prihodi i potcijenjen finansijski rezultat ranijih godina za iznos od 22.191 KM.

Obaveze za bruto naknade članovima komisija za polaganje vozačkih ispita koja su imenovana lica a ne zaposleni Zavoda, evidentirane su u korist obaveza za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći umjesto obaveza iz poslovanja u zemlji. Pogrešnom klasifikacijom precijenjene su obaveze za bruto naknade troškova ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada za iznos od 125.470 KM, dok su istovremeno obaveze iz poslovanja u zemlji potcijenjene za isti iznos.

Kao što smo naveli pod tačkom 6.2.3 izvještaja:

Trajni izvori sredstava na dan 31.12.2017. godine su precijenjeni za iznos od 11.799 KM, a potcijenjen finansijski rezultat ranijih godina u istom iznosu zbog pogrešno evidentirane donirane nefinansijske imovine u stalnim sredstvima koja podliježe obračunu amortizacije. Trajni izvori sredstava se formiraju u skladu sa članom 86. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, a primljene neuslovljene donacije (pomoći) u naturi (nefinansijska imovina stečena bez naknade, bez uslova povezanih s njom) se iskazuje u okviru obračunskih prihoda u skladu sa članom 62. stav (5) navedenog Pravilnika.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i

da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 31.05.2018. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Zavoda za obrazovanje odraslih Republike Srpske za 2017. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Zavoda za obrazovanje odraslih Republike Srpske za 2017. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što smo naveli pod tačkom 3 izvještaja:

Zavod za obrazovanje odraslih je u toku 2017. godine vršio obračun plata zaposlenih u internom programu, a ne u centralizovanom sistemu obračuna plata, što nije u skladu sa članom 15. stav (4) Zakona o trezoru.

Kao što smo naveli pod tačkom 4. izvještaja:

Postupci javnih nabavki nisu provedeni u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima, jer:

- Nabavka goriva u Zavodu nije planirana u 2017. godini, a izvršena je, u iznosu od 3.987 KM, bez prethodno provedenog postupka javne nabavke i zaključenog ugovora što nije u skladu sa članovima 3, 6, 87. i 90. Zakona o javnim nabavkama, odnosno internim Pravilnikom o postupku direktnog sporazuma;
- Nakon provedenog direktnog sporazuma za nabavku kompjuterskog materijala - toneri (2.675 KM bez PDV-a) nabavljeno je za 1.470 KM materijala više od ugovorene vrijednosti, što predstavlja pogrešno procijenjenu vrijednosti nabavke za koje je trebalo pokrenuti novi postupak u skladu sa članom 14. Zakona o javnim nabavkama i
- Agenciji za javne nabavke nisu dostavljeni izvještaji u skladu članom 75. stav 2) Zakona o javnim nabavkama i Zavod nije evidentiran u sistemu „E- nabavke“ u skladu sa Uputstvom o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „e-nabavke.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je, takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Zavoda za obrazovanje odraslih Republike Srpske obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Zavoda za obrazovanje odraslih Republike Srpske.

Banja Luka, 31.05.2018. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje:

Preporučujemo direktoru da obezbijedi:

1. provođenje popisa u skladu sa članovima: 4. stav (1) tačka (3) i stav (4); 15. stav (3); 17. stav (7) i (8) i 20. stav (1) tačke 1)-4) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza i sa članom 18. stavovi (1) i (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
2. obračun amortizacije vrši na nabavnu vrijednost proizvedene stalne imovine u skladu sa članom 26. stav (2) i (4) i 27. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
3. da se potraživanja od zaposlenih po osnovu korišćenja mobilnih telefona evidentiraju u skladu sa članom 68. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;
4. evidentiranje poslovnih događaja prema analitičkim kontima propisanim Pravilnikom o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i
5. formiranje trajnih izvora u skladu sa članom 86. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, a evidentiranje donacije nefinansijske imovine u skladu sa članom 62. stav (5) navedenog Pravilnika.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se:

1. da se obračun plata i naknada vrši u centralizovanom sistemu obračuna plata u skladu sa članom 15. stav (4) Zakona o trezoru;
2. postupci javnih nabavki provode u skladu sa članovima 3, 6, 14, 87. i 90. Zakona o javnim nabavkama i Pravilnikom o postupku direktnog sporazuma;
3. Agenciji za javne nabavke dostavljaju izvještaji u skladu članom 75. stav 2) Zakona o javnim nabavkama i evidentira Zavod u sistemu „e-nabavke“ u skladu sa Uputstvom o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „e-nabavke“;
4. objavljivanje Obrasca realizacije ugovora / okvirnog sporazuma na veb-stranici Zavoda u skladu sa Uputstvom o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjene ugovora;
5. vrši formalna i računska kontrola knjigovodstvenih dokumenata u skladu sa članom 5. Pravilnika o internoj kontroli i internim kontrolnim postupcima u Zavodu za obrazovanje odraslih.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

Propisi koji su korišćeni kao kriterijumi u reviziji usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o izvršenju budžeta Republike Srpske za 2017. godinu;
- Odluka o usvajanju budžeta za 2017. godinu;
- Zakon o trezoru;
- Zakon o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o državnim službenicima;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske;
- Uputstvo o načinu obračuna naknade troškova prevoza zaposlenih u organima uprave Republike Srpske;
- Pravilnik o internim kontrolama internim kontrolnim postupcima u Zavodu za obrazovanje odraslih;
- Pravilnik o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila u Zavodu i
- Pravilnik o postupku direktnog sporazuma.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Zavod za obrazovanje odraslih (u daljem tekstu: Zavod) je osnovan u skladu sa članom 64. Zakona o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 i 57/16) kao republička upravna organizacija u sastavu Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske i obavlja stručne i druge poslove koji se odnose na oblast obrazovanja odraslih.

Zavod vrši poslove koji se odnose na: oblast obrazovanja odraslih; organizovanje i polaganje vozačkog i instruktorskog ispita i ispita za dodjelu licenci, izdavanje dozvole za vozača-instruktora i licence, kontrolu i nadzor nad sprovođenjem obuke i ispita za vozača; analitičke i razvojne poslove u djelatnosti obrazovanja odraslih; nadzor nad stručnim radom ustanova za obrazovanje odraslih; vođenje baze podataka i osiguravanje informacije za nadležno ministarstvo; vođenje Centralnog registra programa, polaznika i organizatora obrazovanja odraslih; utvrđivanje kriterija za uspostavu, provođenje programa obrazovanja odraslih i ocjenjivanje ispunjenosti uslova; odobravanje posebnih programa obrazovanja, praćenje i vrednovanje programa, utvrđivanje kvaliteta programa; organizovanje i provođenje stručnog usavršavanja nastavnika i predavača; obavljanje informacijsko-dokumentacijske i izdavačke djelatnosti, davanje stručnih mišljenja i uputstava organizatorima obrazovanja odraslih i druge poslove u skladu sa zakonom.

Poslovanje Zavoda se obavlja preko Jedinstvenog računa trezora čija je glavna knjiga u cjelosti sastavni dio Glavne knjige trezora Republike Srpske (u daljem tekstu: GKT).

Zavod je u zakonom propisanom roku dostavio primjedbe na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji za period 01.01-31.12.2017. godine. Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske sa dužnom pažnjom je razmotrila primjedbe i ocijenila da su takvog karaktera da ne mogu uticati na nalaze i zaključke, niti na dato mišljenje.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske nije vršila finansijsku reviziju Zavoda od njegovog osnivanja.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

U 2017. godini u Zavodu su bili u primjeni interni akti: Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima, interni pravilnik o postupku direktnog sporazuma i interna pravila za pojedine namjene trošenja budžetskih sredstava (korišćenje službenih vozila, mobilnih telefona i sredstava reprezentacije).

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta u Zavodu definisana je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Zavodu za obrazovanje odraslih („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 5/10, 53/10, 23/12, 60/15 i 41/16). Zavod je organizovan kroz jedan sektor sa tri unutrašnje organizacione jedinice i posebnom jedinicom (Odjeljenje za opšte, pravne i ekonomske poslove). U

okviru Sektora za obrazovanje odraslih su organizovani: Odjeljenje za plan i analizu; Odjeljenje za sprovođenje programa i ispita i Odsjek za sprovođenje ispita.

U Zavodu su sistematizovana 22 radna mjesta sa 25 izvršilaca, od čega su 18 državnih službenika i 7 namještenika. Na dan 31.12.2017. godine u Zavodu je bilo angažovano 10 izvršilaca i to: direktor, v.d. zamjenik direktora (kao imenovana lica) i 8 državnih službenika i namještenika na neodređeno vrijeme. Zavod nema angažovanih pripravnika, niti volontera.

U toku 2017. godine, pored imenovanja v.d. zamjenika direktora na period od 90 dana, sporazumno je razmijenjen po jedan radnik sa nadležnim Ministarstvom prosvjete i kulture Republike Srpske na osnovu sporazuma o preuzimanju radnika.

Za radno mjesto u čijem su opisu poslovi pripreme i izrade finansijskih izvještaja, Pravilnikom nije predviđeno posjedovanje licence sertifikovanog računovođe, a što nije u skladu sa članom 13. stavovi (1)-(4) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 94/15).

Direktor je imenovao popisnu komisiju koja je obavila godišnji popis osnovnih sredstava. Na osnovu Odluke direktora od 24.01.2018. godine usvojen je Izvještaj o popisu osnovnih sredstava i izvršeno isknjižavanje neupotrebljivih sredstava koja su u potpunosti amortizovana.

Popis nije obavljen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 45/16) jer su utvrđena odstupanja od sljedećih odredbi Pravilnika:

- predmet popisa nisu bile obaveze obveznika, što nije u skladu sa članom 4. stav (1) tačka (3) i stav (4);
- nisu izvršene pripremne radnje za popis (konfirmacije salda obaveza) u skladu sa članom 15. stav (3);
- u napomenama uz finansijske izvještaje nisu prezentovani razlozi zbog kojih usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem obaveza na dan popisa nije vršeno prema članu 17. stav (7); direktor Zavoda kao odgovorno lice nije ovjerio sve zaprimljene primjerke popisnih listi (uključujući navođenje tačnog datuma njihovog prijema i ovjere, te potpis ovlašćenog lica na popisnim listama) u skladu sa članom 17. stav (8);
- Izvještaj o popisu ne sadrži podatke definisane članom 20. stav (1) tačke 1)-4): podatke o datumu početka i završetka popisa; podatke o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji, kao i radnom angažmanu lica angažovanih na popisu; uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza i pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja.

Popis nije izvršen ni u skladu sa članom 18. stavovi (1) i (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske jer nije vršeno usaglašavanje obaveza (konfirmacija salda).

Zavod je u toku 2017. godine obračun plate vršio u internom programu, a ne u centralizovanom sistemu obračuna plata, što nije u skladu sa članom 15. stav (4) Zakona o trezoru („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 28/13 i 103/15).

Fakturisane cijene kompjuterskog materijala su više od ugovorenih, što ukazuje na slabosti sistema interne kontrole u procesu odobravanja ulaznih dokumenata jer se ne vrši formalna i računska kontrola knjigovodstvenih dokumenata u skladu sa članom 5. Pravilnika o internoj kontroli i internim kontrolnim postupcima u Zavodu.

Pravilnikom o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima definisani su osnovni elementi sistema internih kontrola (kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolni postupci, informacije i komunikacija i nadzor).

Preporučujemo direktoru da obezbijedi:

- 1. provođenje popisa u skladu sa članovima: 4. stav (1) tačka (3) i stav (4); 15. stav (3); 17. stav (7) i (8) i 20. stav (1) tačke 1)-4) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza i članom 18. tačka 1. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;**
- 2. da se obračun plata i naknada vrši u centralizovanom sistemu obračuna plata u skladu sa članom 15. stav (4) Zakona o trezoru.**

4. Nabavke

Zavod je dana 17.01.2017. godine donio Plan nabavki za 2017 godinu ukupne vrijednosti 23.000 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u nastavku: PDV-a), a zatim izmjenama i dopunama plana od 10.04.2017. godine povećao vrijednost Plana na 27.000 KM bez PDV-a. Izmjenama se ne navodi konkretan predmet nabavki već određuje pozicija rashoda materijala za posebne usluge (2.000 KM) i izdataka za nabavku postrojenja i opreme (2.000 KM), bez specificiranja materijala odnosno opreme kao predmeta nabavki.

Realizacija plana je predviđena provođenjem postupaka direktnog sporazuma (robe vrijednosti 19.000 KM i usluga 8.000 KM).

U 2017. godini provedeno je 15 direktnih sporazuma ukupne vrijednosti 24.042 KM bez PDV-a, te zaključeno šest ugovora, a ostale nabavke su realizovane ispostavljanjem narudžbenice. Predmet nabavki u toku 2017. godine su bili: računar, kancelarijski i kompjuterski materijal, sredstva za čišćenje, štampani materijal i obrasci, usluge servisiranja i održavanje vozila, osiguranja imovine i lica i dr.

Nabavka goriva u Zavodu nije planirana u 2017. godini, a izvršena je u iznosu od 3.987 KM, bez prethodno provedenog postupka javne nabavke i zaključenog ugovora što nije u skladu sa članovima 3, 6, 87. i 90. Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, br. 39/14), odnosno internim Pravilnikom o postupku direktnog sporazuma. Zavod je u toku 2016. godine proveo direktni postupak za nabavku goriva i zaključio ugovor u trajanju od dvije godine, koji je u potpunosti i realizovan u 2016 godini. S obzirom da u ugovoru nije bila navedena procijenjena količina goriva za 2017. godinu, Zavod nije primijenio Uputstvo za pripremu modela tenderske dokumentacije („Službeni glasnik BiH“, br. 90/14 i 20/15) prema kojem na osnovu člana 4. stav 1) i 2) ugovorni organ primjenjuje okvirni sporazum kada zbog prirode predmeta nabavke ne može unaprijed odrediti tačnu već određuje okvirnu količinu nabavke.

Nakon provedenog direktnog sporazuma za kompjuterski materijal-toneri (vrijednosti 2.675 KM bez PDV-a) nabavljeno je robe za 1.470 KM (bez PDV-a) više od ugovorene vrijednosti što predstavlja pogrešno procijenjenu vrijednost nabavke za koju je trebalo pokrenuti novi postupak u skladu sa članom 14. Zakona o javnim nabavkama.

Pored navedenih, odstupanja od zakonskih propisa u Zavodu se odnose na:

- nedostavljanje izvještaja Agenciji za javne nabavke u skladu članom 75. stav 2) Zakona o javnim nabavkama,

- neevidentiranje u sistemu „e-nabavke“ u skladu sa Uputstvom o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „e-nabavke“ („Službeni glasnik BiH“, br. 90/14 i 53/15) i
- neobjavljivanje Obrasca realizacije ugovora / okvirnog sporazuma na veb-stranici Zavoda u skladu sa Uputstvom o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjene ugovora („Službeni glasnik BiH“, br. 56/15).

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se:

- 1. postupci javnih nabavki provode u skladu sa članovima 3, 6, 14, 87. i 90. Zakona o javnim nabavkama i Pravilnikom o postupku direktnog sporazuma;**
- 2. Agenciji za javne nabavke dostavljaju izvještaji u skladu članom 75. stav 2) Zakona o javnim nabavkama i evidentira Zavod u sistemu „e-nabavke“ u skladu sa Uputstvom o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „e-nabavke“;**
- 3. objavljivanje Obrasca realizacije ugovora / okvirnog sporazuma na veb-stranici Zavoda u skladu sa Uputstvom o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjene ugovora.**

5. Priprema i donošenje budžeta

Odlukom o usvajanju Budžeta za 2017. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 116/16) Zavodu je odobreno 1.298.700 KM, od čega su: rashodi za lična primanja 287.300 KM i rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga 1.011.400 KM.

Budžetski zahtjevi Zavoda po instrukcijama 1. i 2. za period 2017 - 2019. godine su dostavljeni Ministarstvu finansija Republike Srpske u zakonskom roku, a Zahtjev po instrukciji 2. je u skladu sa ograničenjem postavljenim u Dokumentu okvirnog budžeta za period 2017 – 2019. godina (u daljem tekstu: DOB), u iznosu od 1.256.100 KM.

Zajedno sa budžetskim zahtjevom po Instrukciji 2. Zavod je dostavio i Zahtjev za dodatnim budžetskim okvirom za 2017. godinu u iznosu od 342.000 KM. Namjena dodatnog budžeta se odnosi na ostale neklasifikovane rashode, odnosno bruto naknade članovima komisija za polaganje vozačkih ispita i finansiranje troškova prevoza i dnevnica članova komisija, kao i za troškove funkcionisanja devet ispitnih centara (300.000 KM), odnosno na rashode za bruto plate zaposlenih (42.000 KM) za angažman dva pripravnika.

Budžetom je odobren iznos iznad budžetskog ograničenja određenog DOB-om za 42.600 KM, tako da je zahtjev za dodatnim budžetom djelimično prihvaćen.

Tokom 2017. godine provedeno je 11 internih realokacija (tri po rješenju Vlade Republike Srpske i osam po rješenju ministra), u ukupnom iznosu od 113.844 KM. Nakon datuma izvještavanja, provedene su dvije realokacije po rješenjima Vlade Republike Srpske sa Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske i institucija kojima je Ministarstvo nadležno na Zavod u ukupnom iznosu od 136.500 KM, kojima je operativni budžet Zavoda povećan na iznos od 1.437.200 KM.

6. Finansijski izvještaji

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

U obrascima finansijskih izvještaja Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01 (obrazac 2) i

Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 (obrazac 3a) nisu popunjene kolone koje se odnose na prethodnu godinu što nije u skladu sa članovima 15, 16, 28. i 29. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 15/17). Odstupanje u primjeni odredbi Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika koje se odnose na iskazivanje uporednih podataka o prihodima, rashodima, primicima i izdacima za prethodnu godinu je posljedica primjene novog Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 98/16 i 115/17) kojim su izmijenjeni struktura i sadržaj pojedinih pozicija (prihoda, rashoda, primitaka i izdataka). Zbog tih promjena i zbog uvođenja novih pozicija koje nisu bile sadržane u ranijem kontnom planu, retroaktivno prepravljavanje podataka prezentovanih u finansijskim izvještajima za prethodnu godinu nije vršeno (čl. 125. stav 3. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike „Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 115/17).

Uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja budžetski korisnici su dužni da, pored ostalog, sačine i pisano obrazloženje uz poseban osvrt na uzroke značajnih razlika u odnosu na plan i prethodnu godinu i bilo kakva druga kretanja finansijskih pokazatelja, u skladu sa čl. 46. stav 5. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i MRS-JS 1 – *Prezentacija finansijskih izvještaja* (paragraf 56), što Zavod nije učinio (tačka 6.5).

Izvršenje budžeta za 2017. godinu u iznosu od 1.435.047 KM je za 10% više od odobrenog budžeta, što je pokriveno realokacijama (tačka 5).

6.1.1. Prihodi i primici

Prihodi Zavoda iskazani su u ukupnom iznosu od 253.172 KM i odnose se na neporeske prihode po osnovu pružanja javnih usluga, odnosno na naknade za polaganje ispita iz poznavanja pružanja prve pomoći u iznosu od 15 KM po kandidatu u skladu Odlukom Ministarstva prosvjete i kulture od 01.08.2012. godine, koje se uplaćuju na račune javnih prihoda Republike Srpske.

Zbog pogrešnog evidentiranja potraživanja od zaposlenih po osnovu korišćenja usluga mobilne telefonije ostali neporeski prihodi su potcijenjeni najmanje u iznosu od 1.187 KM (detaljnije pod tačkom 6.2.1. izvještaja).

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 1.441.295 KM (u potpunosti iskazani na fondu 01), od čega se na budžet za 2017. godinu odnosi iznos od 1.435.047 KM, a 6.248 KM su rashodi obračunskog karaktera koji se ne planiraju u budžetu (detaljnije pod tačkom 6.1.2.2).

Budžetske rashode i izdatke čine: rashodi za bruto plate i naknade, rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga, izdaci za nefinansijsku imovinu i ostali izdaci.

Pojedinačno, značajna odstupanja u odnosu na odobreni budžet u Zavodu su iskazana na: rashodima za stručne usluge (više za 84% ili za 4.183 KM), rashodima za tekuće održavanje (više za 43% ili 1.290 KM); ostalim neklasifikovanim rashodima (više za 9% ili za 86.606 KM) i izdacima za nabavku postrojenja i opreme i ostalim izdacima (koji nisu bili odobreni budžetom), a za šta su izvršene budžetske realokacije.

6.1.2.1. Tekući rashodi

Tekući rashodi osim rashoda obračunskog karaktera iskazani su u ukupnom iznosu od 1.375.988 KM, i odnose se na: rashode za lična primanja i rashode po osnovu korišćenja roba i usluga.

Rashodi za lična primanja su iskazani u iznosu od 280.648 KM što je za 2% niže od odobrenih budžetom, a čine ih rashodi za bruto plate zaposlenih (278.867 KM) i rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (1.780 KM).

Rashodi za bruto plate odnose se na: neto plate (171.310 KM), poreze na plate (15.531 KM) i doprinose na plate (92.026 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada se odnose na rashode po osnovu dnevnica (1.640 KM) i rashode za naknadu prevoza (140 KM).

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u ukupnom iznosu od 1.095.340 KM i ukupno izvršenje ove grupe rashoda u odnosu na usvojeni budžet je više za 8%. Čine ih: rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga; rashodi za režijski materijal; rashodi za materijal za posebne namjene; rashodi za tekuće održavanje; rashodi po osnovu putovanja i smještaja; rashodi za stručne usluge i ostali neklasifikovani rashodi.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani su u iznosu od 23.184 KM što je 7% niže od budžetom odobrenih, a najviše se odnose na: rashode po osnovu utroška električne energije (3.898 KM), rashode po osnovu fiksnog telefona (4.042 KM), rashode po osnovu mobilnog telefona (4.450 KM) i rashode za poštanske usluge (6.404 KM).

Rashodi za režijski materijal iznose 15.867 KM i za 21% su niži od budžetom odobrenih, a najznačajniji su rashodi za kompjuterski materijal (7.016 KM) i rashodi za obrasce i papir (7.017 KM). Zavod nije ispravno klasifikovao određene iznose ovih rashoda prema propisanim analitičkim kontima, što nije u skladu sa članom 92. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Rashodi za materijal za posebne namjene iznose 1.982 KM i nisu planirani budžetom, pa je njihovo evidentiranje izvršeno na osnovu realokacije. Odnose na materijal za potrebe obrazovnog procesa.

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 4.290 KM i za 43% su viši od budžetom odobrenih, a najvećim dijelom se odnose na tekuće održavanje prevoznih sredstava (3.038 KM). Prekoračenje iznad budžeta uzrokovano kvarom službenog automobila je pokriveno realokacijom.

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja su iskazani u iznosu od 4.229 KM i za 50% niži su od budžetom odobrenih, a najviše ih čine rashodi goriva (3.988 KM) za dva službena automobila Zavoda. Zavod je dana 29.01.2016. godine donio Pravilnik o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila.

Rashodi za stručne usluge su iskazani iznose 9.183 KM što je 84% više od budžetom odobrenih, a najviše ih čine rashodi za usluge štampanja (6.446 KM) i za osiguranje vozila (1.325 KM). Kao i kod rashoda za režijski materijal, utvrđeno je da fakture za

usluge štampanja sadrže određene obrasce koji nisu ugovoreni, što ukazuje na slabosti internih kontrola pri „likvidiranju“ knjigovodstvene dokumentacije.

Ostali neklasifikovani rashodi iskazani su u iznosu od 1.036.606 KM i za 9% su viši od odobrenih budžetom, a najznačajniji su rashodi za bruto naknade članovima komisija i radnih grupa (828.415 KM) i ostali nepomenuti rashodi (202.371 KM).

Rashodi za bruto naknade članovima komisija i radnih grupa se odnose na naknade za rad komisija za polaganje vozačkih ispita. Za svaki od devet ispitnih centara u Republici Srpskoj (Banja Luka, Bijeljina, Doboj, Foča, Gradiška, Istočno Sarajevo, Prijedor, Trebinje i Zvornik) ministar prosvjete i kulture je imenovao članove ispitnih komisija posebnim rješenjima, a visina naknada je određena Odlukom o visini naknade troškova rada komisija za polaganje vozačkih ispita iz 2016. godine (u daljem tekstu: Odluka o naknadama). Ostali nepomenuti rashodi se odnose na troškove dnevnica i naknade troškova prevoza sopstvenim vozilom članova navedenih komisija.

U Odluci o naknadama (član 3) definisano je pravo na naknadu za službeno putovanje članova komisije koja se obračunava na osnovu Uredbe o naknada za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 73/10).

Porezi i doprinosi se obračunavaju na naknade članova komisija, ali ne i na troškove dnevnica i naknade troškova prevoza sopstvenim vozilom koje ti članovi ostvaruju. Zbog pogrešne primjene zakonskih propisa kod obračuna poreza i doprinosa na naknade troškova, jer su članovi komisija imenovana lica a ne zaposleni u Zavodu, za iznos ne manji od 124.252 KM su potcijenjeni rashodi za bruto naknade kao i obaveze iz poslovanja (obaveze prema fizičkim licima u zemlji)

Naime, članom 3. stav (1) pod 7), članovima 4. i 6, članom 52. tačka 2), članovima 53. i 59. stav (2) Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 60/15 i 5/16) definisani su poreski obveznik, osnovica, stopa i način obračuna i plaćanja poreza na ostali dohodak fizičkih (imenovanih) lica. S obzirom da se imenovanim članovima komisija, pored naknada utvrđenih Odlukom o naknadama, isplaćuju i dnevnice i naknade troškova prevoza korišćenjem automobila u ličnoj svojini za službeno putovanje, takve vrste naknada kao ostali dohodak imenovanih lica, a ne zaposlenih u Zavodu podliježu oporezivanju u smislu navedenih odredbi Zakona o porezu na dohodak.

U skladu sa navedenim propisima o porezu na dohodak, ove naknade troškova podliježu i obračunu doprinosa u skladu sa članom 4 stav (1) tačka b), članom 6. stav (1) pod a), članom 8. i članom 10. pod a) Zakona o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br: 116/12 i 103/15), tako da je Zavod bio obavezan obračunati sve doprinose na bruto iznos naknada, kao i porez na dohodak na sve isplaćene naknade troškova članovima komisija.

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se vrši formalna i računska kontrola knjigovodstvenih dokumenata u skladu sa članom 5. Pravilnika o internoj kontroli i internim kontrolnim postupcima u Zavodu za obrazovanje odraslih.

6.1.2.2. Rashodi obračunskog karaktera

Zavod je rashode obračunskog karaktera za 2017. godinu iskazao u ukupnom iznosu od 6.248 KM i u potpunosti se odnose na rashode po osnovu amortizacije stalne imovine i iskazani su po osnovu amortizacije: prevoznih sredstava (3.173 KM); kancelarijskog namještaja i opreme (628 KM), komunikacione i računarske opreme (1.871 KM), opreme za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (232 KM) i ostale imovine (344 KM).

Obračunata amortizacija za prethodnu godinu (8.760 KM) je bila viša za 29%, a smanjenje ovih rashoda pored stepena amortizovanosti opreme je uzrokovano i primjenom Pravilnika o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 110/16) koji je stupio na snagu 01.01.2017. godine. Navedenim pravilnikom su izmijenjene amortizacione stope, odnosno vijek trajanja sredstava za određene grupe nefinansijske imovine u odnosu na ranije važeće. Za nefinansijsku imovinu koja je bila u upotrebi u toku 2017. godine i koja je nabavljena ranije, kao i za novonabavljena sredstva Zavod je primijenio godišnje amortizacione stope propisane Pravilnikom.

Rashodi obračunskog perioda su potcijenjeni najmanje u iznosu od 1.096 KM zbog obračuna amortizacije koji nije izvršen na nabavnu, već na doniranu vrijednost službenog automobila (bez uvoznih dažbina i PDV-a) (detaljnije pod tačkom 6.2.1. izvještaja).

6.1.2.3. Izdaci

Izdaci za nefinansijsku imovinu su iskazani u ukupnom iznosu od 1.969 KM, što je odobreno realokacijom. Odnose se na izdatke za nabavku: kancelarijskog namještaja (599 KM) i računarske opreme (1.370 KM) koja je precijenjena za iznos od 210 KM (detaljnije pod tačkom 6.2.1. izvještaja).

Ostali izdaci su iskazani po osnovu izmirenja obaveza iz ranijeg perioda, koje su sa stanjem na dan 31.12.2016. godine bile iskazane u iznosu od 67.009 KM kao obračunski rashodi Zavoda. Od navedenog iznosa, Zavod je u martu 2017. godine

izmirio obaveze za naknade članovima Komisije za polaganje vozačkih ispita za decembar 2016. godine u iznosu od 57.090 KM, što je iskazano na izdacima u zemlji za otplatu neizmirenih obaveza iz ranijih godina u skladu sa članom 118. stav 5. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.2. Imovina, obaveze i izvori

6.2.1. Imovina

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u iznosu od 1.017.739 KM bruto vrijednosti, 999.352 KM ispravke vrijednosti i 18.388 KM neto sadašnje vrijednosti i odnosi se na opremu i nematerijalnu proizvedenu imovinu.

Opremu čine: službeni automobili, kancelarijski namještaj, računarska oprema, TV i telefonska oprema, oprema za protivpožarnu zaštitu, instalacije i ostalo.

Zavod raspolaže sa dva službena automobila koji su pribavljeni donacijama u toku 2010. i 2012. godine. Škoda Octavia je donirana od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske u toku 2010. godine, a automobil Passat Variant 2.0 TDI doniran od Ambasade SR Njemačke u BiH preko “Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH“ (u daljem tekstu: GIZ) sa sjedištem u Sarajevu u toku 2012. godine, i evidentiran u GKT nabavne vrijednosti od 29.858 KM u skladu sa paragrafom 30. MRS JS 17 – Nekretnina, postrojenja i oprema.

Osnovica za obračun amortizacije ovog sredstva u toku perioda je bila vrijednost donirane opreme (22.191 KM), a ne nabavna vrijednost koju čini donacija uvećana za zavisne troškove nabavke (carina i PDV). Zbog ovakvog obračuna, potcijenjeni su u najmanjem iznosu od 5.944 KM korekcija vrijednosti prevozne opreme i rashodi

amortizacije prevoznih sredstava za iznos od 1.096 KM, a precijenjeni rezultat ranijih godina za iznos od 4.847 KM.

Na analitičkim kontima instalacije su evidentirani klima uređaji i bezbjedonosni sistem što nije u skladu sa analitičkom kontnom planom propisanim Pravilnikom o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Iako se radi o opremi koja je u potpunosti amortizovana, obračun amortizacije tokom perioda nije vršen prema odgovarajućim grupama stalnih sredstava.

U toku 2017. godine, povećanje vrijednosti nefinansijske imovine je izvršeno po osnovu nabavke opreme (reparirana radna stanica, police i printeri) u iznosu od 1.969 KM, od čega se iznos od 210 KM odnosi na nabavku tonera, koju je trebalo evidentirati na rashodima za kompjuterski materijal, u skladu sa članom 92. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Smanjenje ukupne vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u iznosu od 6.248 KM rezultat je obračunate amortizacije.

Nematerijalna proizvedena imovina se odnosi na računarski program „Informacioni sistem za povezivanje ispitnih centara za polaganje vozačkih ispita“ (bruto i ispravke vrijednosti 728.910 KM), koja je Odlukom o prenosu vlasništva iz 2010. godine prenesena sa Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske na Zavod, bez ograničenja i naknade.

Nefinansijska imovina Zavoda je amortizovana 98%, a radi se o opremi koja se i dalje nalazi u upotrebi.

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se obračun amortizacije vrši na nabavnu vrijednost proizvedene stalne imovine u skladu sa članom 26. stav (2) i (4) i 27. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Finansijska imovina i razgraničenja su iskazana u negativnom iznosu od 370 KM i odnose se na kratkoročna potraživanja od zaposlenih po osnovu korišćenja usluga mobilne telefonije. Negativan saldo ovog konta nije u skladu sa članom 68. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnik, i po nalazu revizije iznosi 113 KM. Potraživanja od zaposlenih za prekoračene limite mobilnih telefona nisu evidentirana u trezorski sistem u skladu sa Uputstvom o formi, sadržaju i načinu popunjavanja obrazaca za trezorsko poslovanje budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 10/17). Pogrešnim evidentiranjem ovih potraživanja potcijenjeni su i ostali neporeski prihodi za naplaćeni iznos potraživanja (1.187 KM) na jedinstven račun trezora.

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se potraživanja od zaposlenih po osnovu korišćenja mobilnih telefona evidentiraju u skladu sa članom 68. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.2.2. Obaveze i razgraničenja

Obaveze su iskazane u ukupnom iznosu od 265.795 KM i odnose se na dugoročna rezervisanja i razgraničenja i kratkoročne obaveze. U odnosu na prethodnu godinu niže su za 18%.

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 22.191 KM i odnose se na dugoročno razgraničene prihode po osnovu doniranog službenog automobila Passat Variant. Prema Instrukciji Ministarstva finansija Republike Srpske od 22.01.2018. godine

o knjigovodstvenom evidentiranju korekcija po početnom stanju na dan 01.01.2017. godine vrijednost primljene neuslovljene donacije (nefinansijska imovina stečena bez naknade i bez uslova povezanih s njom) je trebalo da se prenese na finansijski rezultat ranijih godina. S obzirom da korekcija po početnom stanju nije provedena, precijenjeni su dugoročno razgraničeni prihodi i potcijenjen finansijski rezultat ranijih godina za iznos od 22.191 KM.

Kratkoročne obaveze iskazane na dan 31.12.2017. godine se odnose na: obaveze za lična primanja zaposlenih (151.377 KM), obaveze iz poslovanja (92.167 KM) i kratkoročna razgraničenja (60 KM).

Obaveze za lična primanja zaposlenih se odnose na obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plate (25.907 KM) i obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći (125.470 KM). Obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plate se odnose na obaveze za platu zaposlenih u Zavodu za decembar, 2017. godine i izmirene su u toku januara 2018. godine.

Obaveze za bruto naknade članovima komisija za polaganje vozačkih ispita koja su imenovana lica, a ne zaposleni Zavoda, evidentirana su u korist obaveza za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći umjesto obaveza iz poslovanja u zemlji. Pogrešnom klasifikacijom precijenjene su obaveze za bruto naknade troškova ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada za iznos od 125.470 KM, a podcijenjene obaveze iz poslovanja u zemlji. Ukupan iznos obaveza za lična primanja po nalazu revizije na dan 31.12.2017. godine iznosi 25.907 KM.

Obaveze iz poslovanja iznose 92.167 KM i za 10% su viši od prethodne godine. Zbog pogrešne primjene obračuna poreza i doprinosa na naknade troškova članovima komisija za polaganje vozačkih ispita potcijenjeni su rashodi za bruto naknade u iznosu od 124.252 KM, odnosno obaveze iz poslovanja (obaveze za poreze i doprinose na teret poslodavca).

Kao što je navedeno kod obaveza za bruto naknade članovima komisija za polaganje vozačkih ispita, pogrešnom klasifikacijom obaveza precijenjene su obaveze za bruto naknade troškova ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći za 125.470 KM i podcijenjene obaveze iz poslovanja u zemlji (obaveze prema fizičkim licima). Po nalazu revizije ukupan iznos obaveza iz poslovanja na dan 31.12.2017. godine iznosi 341.889 KM.

Do roka za izradu finansijskih izvještaja za 2017. godinu od ukupnog iznosa obaveza sa stanjem na dan 31.12.2017. godine (243.604 KM) izmiren je iznos od 188.721 KM (obaveze za bruto plate zaposlenih u iznosu 25.907 KM, obaveze za bruto naknade troškova (124.823 KM) i obaveze iz poslovanja u zemlji (37.991 KM)).

Preporučujemo direktoru da obezbijedi evidentiranje poslovnih događaja prema analitičkim kontima propisanim Pravilnikom o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini

Trajni izvori sredstava na dan 31.12.2017. godine iskazani su u iznosu od 11.799 KM, a evidentirani su na osnovu donirane nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u toku 2011. godine koja podliježe obračunu amortizacije, a odnosi se na računare, foto aparate i ostalo.

U skladu sa odredbama tad važećeg Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 90/10) ova oprema nije trebala biti predmet evidentiranja na poziciji trajnih izvora, već obračunskih prihoda. U skladu sa Instrukcijom o dopuni Instrukcije o knjigovodstvenom evidentiranju korekcija po početnom stanju na dan 01.01.2017. godine u GKT Republike, opština i gradova i GK budžetskih korisnika i fondova koji nisu u sistemu trezorskog poslovanja od 22.01.2018. godine, primljene neuslovljene donacije (pomoći) u naturi (nefinansijska imovina stečena bez naknade, bez uslova povezanih s njom) se prenosi na finansijski rezultat ranijih godina. U finansijskim izvještajima Zavoda na dan 31.12.2017. godine su po ovom osnovu precijenjeni trajni izvori sredstava za iznos od 11.799 KM, a potcijenjeni finansijski rezultat ranijih godina u iznosu od 11.799 KM.

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se formiranje trajnih izvora vrši u skladu sa članom 86. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, a evidentiranje donacije nefinansijske imovine u skladu sa članom 62. stav (5) navedenog Pravilnika.

6.3. Vanbilansna evidencija

Nije bilo poslovnih događaja koji bi zahtijevali vanbilansno evidentiranje.

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Nije bilo poslovnih događaja po osnovu kojih bi trebalo iskazati potencijalnu imovinu i potencijalne obaveze. Protiv Zavoda se vodio sudski spor po osnovu naknade troškova upravnog spora, koji je Presudom Vrhovnog suda od 16.11.2017. godine presuđen u korist Zavoda.

6.5. Napomene/obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje Zavoda za 2017. godinu sačinjena su i dostavljena obrazloženja koja nisu u potpunosti u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, koja upućuju na povezane informacije prezentovane u: Pregledu prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, Pregledu imovine, obaveza i izvora, te pružaju opšte podatke o Zavodu, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama u skladu sa zahtjevima MRS JS. U Obrazloženjima uz finansijske izvještaje za 2017. godinu, nisu objelodanjene neophodne informacije u skladu sa paragrafima 53. i 55. MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja u vezi navedenog pod tačkom 6.

Takođe, prema MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema u obrazloženjima uz finansijske izvještaje nisu objelodanjene korisni vijek upotrebe ili korišćene stope amortizacije i bruto knjigovodstvene vrijednosti i akumulirane ispravke vrijednosti na početku i na kraju perioda prema paragrafu 88. tačke (d) i (e), odnosno bruto knjigovodstvene vrijednosti bilo koje nekretnine, postrojenja i opreme koji su potpuno amortizovani, a još uvijek se koriste prema paragrafu 94. tačka (b).

Revizijski tim

Ljiljana Topić, s.r.

Goran Štrbac, s.r.